

Forfatter: Fibiger, Mathilde

Titel: Udrag fra Clara Raphael

Citation: Fibiger, Mathilde: "Clara Raphael", i Fibiger, Mathilde: *Clara Raphael*, udg. af Lise Busk-Jensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 250.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-fibiger01-shoot-idm140403938793024/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Clara Raphael

(1871) på initiativ af ægteparret Fredrik og Mathilde Bajer. Fredrik Bajer, der i et par år havde haft kontakt med det svenske kvindetidsskrift, *Tidskrift för hemmet*, opsogte i 1867 Fibiger for at bede om bidrag hertil. Han fandt hende på telegrafstationen i Helsingør træt af skuffede forhåbninger og næringsorger, »et lille forpint ansigt [der] viste sig i kontorrudens» (F. Bajer: *Livserindringer* 1909, s. 362).

Mathilde Fibiger nåede altså inden sin død som 41årig at se begyndelsen til virkeliggørelsen af den ene side af sin vision, den politiske. Den anden side, den litterære, måtte derimod forekomme hende uden fremtid. Efter *Clara Raphaels* succes havde en række forfatterinder arbejdet med at udvikle et litterært sprog, der kunne udtrykke kvinders livssyn og erfaringer, men denne bevægelse syntes at være gået i stå. Først i 1880'erne fremstod påny en gruppe forfatterinder, der skrev om og ud fra kvindelivet, navne som Amalie Skram, Olivia Levison, Adda Ravnkilde, og der kom til at gå mere end 100 år, før interessen for Fibigers litterære indsats blev genvakt.

For Mathilde Fibiger hang politik og litteratur imidlertid tæt sammen. De politiske ideer, som udtryktes direkte i *Clara Raphael*, var i *Minona* indlejret i fortællingens forløb og billedsprog, men budskabet om kvindens frigørelse som selvstændig og selvbevidst personlighed var det samme. Denne sammenhæng mellem politisk frigørelse og æstetisk selvbevidsthed har det været en senere tids privilegium at afdække.

1. En officersfamilie i enevældens afviklingsperiode

Det dramatiske og efterhånden tragiske præg, Mathilde Fibigers livsforløb antog, var nok forårsaget af samtidens manglende udviklingsmuligheder for unge kvinder – *Clara Raphael* er netop en kritik af kvindelivets snævre rammer – men den usædvanlige Fibigerfamilie lettede hende heller ikke ligefrem adgangen til en problemfri tilværelse. Det var smukke, begavede og talentfulde mennesker, men også stejlt idealistiske karakterer: »for meget, baade af skarp Forstand og færlig Følelse. Men ikke vel organiserets, som